

for Fædrelandet og Samfundet ud deraf. I Stedet derfor vilde Ministrene, naar de blot vilde lytte til de Stemmer, som give sig tilkjende gennem det af Folket umiddelbart valgte Flertal i denne Sal, maaske kunne faae Alt afviklet paa en saadan Maade, som jeg er overbevist om, at disse retfærdige Mænd selv ønske, og som enhver Fædrelandsven maa ønske. Jeg kan ikke se Andet, end at der er forte Udfigter for vort Fædrelands Fremtid, naar det Forhold skal vedblive at være tilstede, at der er et bestemt stort Flertal i den umiddelbart valgte Del af Befolkningen, som fordrer bestemte Reformier, og der ligeover for dem staar et Ministerium, som støtter sig til en efter min Mening uheldig forandret Grundlov, og som ikke har noget Middel til at komme ud af de Konflikter, der deraf kunne opstaa, og det Uføre, hvori man derved er kommen. Dette er efter min Mening den uheldigste Stilling, man kan tænke sig. Jeg skal gjøre opmærksom paa, at, om man nu end, saaledes som man kan høre det her af visse Udtalelser, ikke saa ganske med Tilfredshed betragter Flertallet i Folkethinget, saa maa man dog erkjende, at det er den lovlig valgte Repræsentation, og man skal ikke tro, at den vil blive væsentlig anderledes, eller af anden Beskaffenhed, end den for Tiden er; efter hvad jeg kjender til Befolkningen, tror jeg ikke, at der er nogen Udfigt dertil. Men hvormed skal dette ende? Jeg vil rette det Spørgsmaal til Ministeriet: Skal saa vor Forfatning vedblive at bestaa som en saadan ufrugtbar Indretning? Der vil da deraf opstaa et Ledet til Forfatningen, og hvordan dette da vil ende under de Forhold, vi i Øvrigt Leve under; er der maaske Ingen, der kan sige, men at der ikke vil komme noget Godt deraf, forekommer mig aldeles indlysende. Jeg vil kun sige dette: Kunne vi ikke drive det dertil, at den, der danter Ministeriet, vil tage Hensyn til, hvad der saaledes foreligger som uopløselig Hindring og Vanstuelighed for Lovværket, saa ser jeg ikke, hvilket Haab der kan være om, at vort Land kan gaa en heldig Fremtid i Møde. Jeg beklager i høi Grad den Tilstand, der nu er tilstede. Min simple Mening er den, at kunne vi ikke have en Forfatning paa anden Maade end paa denne, saa sætter jeg ingen Pris paa en saadan Forfatning, den er da ikke Andet end Blændværk. Jeg skal altsaa stemme for det Forslag, der er fremkommet. Det er min Overbevisning, at der, naar vi lade den nuværende Tilstand bestaa, ligesom stjaales ud af Befolkningens Lomme, eller rettere der bortsvinder Summer, som skulde gaa til Fæstebønderne, og de gaa over til Andre, som efter den gamle Lovgivning ikke skulde være Giere deraf. Dette er Noget, som det ikke kan nytte at negte, og det er høi uheldigt, at man i en saadan Interessesak viser Tendents til at begunstige Saadant. Man er hvert Dieblit bange for, at der fra neden af skal gjøres Bestræbelser i denne Retning; men saa

skal man heller ikke gaa i Spidsen med Bestræbelser fra oven af i en lignende Retning.

Formanden: Udtrykket „bortstjæle“ var noget for stærkt.

Winther: Det mente jeg heller ikke at ville sige, og jeg rettede det selv.

Formanden: Ja, det ærede Medlem rettede det selv, men jeg vilde ogsaa have stolet paa, at det ærede Thing ikke vilde have opfattet dette Udtryk i dets stærkeste Forstand.

J. A. Hansen: Jeg skal ligeoverfor det ærede Medlem, der sidst talte, bemærke, at naar han ansætte som Forslagsstillernes Mening, at Landstinget skulde høre sig for Ministeriet, eller for jeg veed ikke hvem, saa er dette slet ikke Forslagsstillernes Mening; dette er det ærede Medlem ikke berettiget til at sige. Vor Mening er ikke, at Landstinget skal høre sig for Noget, men vi tro, at man med en anden Magt imellem begge Thing meget vel vilde kunne forhandle om Noget med hinanden, uden at den One eller den Anden behøver at høre sig; thi det er Mellemmagten, som efter vor Overbevisning er Hindringen for en Samvirken imellem begge Thing. Dernæst skal jeg gjøre opmærksom paa, at disse mørke Mønstre, disse truende Udfigter, som det ærede Medlem saae i det Fjerne, vistnok ere Spøgelses, som han ser ved høilys Dag. Jeg tror ikke, at der er den fjerneste Anledning til at nære saa foruroligende Tanker som dem, han her udtalte. Vi have en Forfatning, og den har sine forskellige Magter, som hver for sig veed, hvor vidt deres Grænser gaa, og saa længe hver Myndighed bliver indenfor sine forfatningsmæssige Grænser, behøver der ingen Frygt at være. Kan der end være nogle Tider, hvor det kan have sine Vanstueligheder, saa vil man vel komme ud deraf, uden at man behøver at være bange og have saadanne frygtelige Mønstre. Vi ere Alle fuldt overbeviste om, at i Danmark vil ingen af Statsmagterne gaa udover den Myndighed, som enhver især af dem har ifølge Forfatningen.

Winther: Jeg beder at undskylde, at jeg har taget feil af de ærede Forslagsstilleres Betragtning, det er maaske ogsaa mere Udtalelser, som ere fremkomne paa andre Steder i Landet, der have bragt mig til at tro dette; men jeg skal gjerne indrømme, at det maaske er en feilagtig Opfattelse. Jeg har i Øvrigt kun betingelsesvis udtalt denne mørke Mønstre, nemlig under den Forudsætning, at der ikke af den kompetente Magt blev taget Hensyn til denne Stilling, og at der ikke fra dennes Side blev søgt at hjælpe. Dersom det ikke sker, tror jeg, at jeg har Ret i, at der ikke kan komme noget Heldigt ud af en Tilstand